

D. Tågföringen.

1. Trafikavbrott å linjen Sparreholm—Stjärnhov den 1 augusti.

Den 1 augusti urspårade tåg 4041 på linjen Sparreholm—Stjärnhov på grund av varmgång. Tåg 4041 påkördes sedan av tåg 197, som avgick från Stjärnhov, trots att linjen ej var klar. Genom urspåringen och påkörningen blockerades linjen fullständigt. På grund härav måste de större långgående tågen föras över linjen Järna—Nyköping—Åby medan för resande och gods med övriga tåg biltransport ordnades mellan stationerna Stjärnhov och Sparreholm.

Över linjen Järna—Nyköping—Åby framfördes följande tåg: Den 1 augusti samt natten till den 2 tågen 1, 5, 3; den 2 augusti tågen 4004, 4046, 6, 4, 2, 27, 28, 9, 20, 10, 161; den 2 augusti på kvällen samt natten till den 3 tågen 1, 5, 3; den 3 augusti tåg 4004.

Tågs 197 (det påkörande tågets) resande den 1/8 befordrades med bilar till Sparreholm och därifrån med extratåg till Katrineholm.

Den 2 augusti ordnades mellan Sparreholm och Stjärnhov med bilar utväxling av passagerare och gods mellan tågen 194—151, från 162 till nyuppsatt tåg Stjärnhov—Stockholm, mellan 196—153, 152—195 och 154—197. För resande från tågen 151, 152 och 162 måste dubbla bilturer utföras mellan stationerna, för övriga tåg var en enkel tur tillräcklig. Tåg 152 medförde cirka 300 resande, övriga tåg färre. För överföringen av tågs 152 resande och gods stodo 25 bilar, 6 omnibusar och 3 lastbilar till förfogande.

Biltransporterna mellan Stjärnhov och Sparreholm utfördes utan missöden, trots att landsvägen här ej är lämplig för biltrafik, då den är backig, kurvig och mycket smal. En enkel tur med bil tog mellan 45 och 60 minuter.

Fr. o. m. tåg 4046 den 3 kunde tågen åter framgå förbi olycksplatsen.

2. Trafikavbrott å linjen Knivsta—Bergsbrunna den 9 augusti.

På grund av osedvanligt stark nederbörd under de första dagarna i augusti blev banvallen vid Trunsta mosse strax norr om Knivsta station underminerad natten mellan den 8—9, så att tågen icke kunde framföras. Fjärgodståget 4202 måste inställas och för de personförande morgontågen anordnades resandeutbyte med bilar mellan Alsike och Knivsta. Kl. 10.15 var det nedgående spåret i sådant skick, att tåg där kunde framgå med starkt reducerad hastighet, varför tågen 433 och 478 framfördes. Mot all beräkning började emellertid vattnet att ånyo stiga, beroende på tillflöden från längre bort belägna vattenområden, över vilka starka lokala regnskurar dragit fram. Härigenom uppstod ånyo avbrott i förbindelserna och utväxling av resande måste ånyo organiseras. Då nya förstärkningsarbeten måste företagas forcerades transporterna av fyllning till platsen. Ehuru situationen sålunda avsevärt försämrats beräknade dock arbetsledningen, att linjen skulle kunna försättas i trafikabelt skick inom ett par timmar. De tillströmmande vattenmassorna blevo emellertid övermäktiga och omkring kl. 14 ansågs normala förbindelser icke vidare kunna påräknas under den återstående delen av dagen. Trafikledningen fick då inrikta sitt arbete på dels att avleda fjärrtrafiken in på andra linjer i största möjliga utsträckning, dels att öka möjligheterna för resandeutbytet mellan Alsike och Knivsta. Tågen 401, 22 och 24 avleddes sålunda via Sala, Tillberga och tåg 438 via Enköping, Uppsala C. Då alla tillgängliga omnibusar och bilar i trakterna omkring Knivsta och Uppsala redan tagits i anspråk, men visade sig otillräckliga för ombesörjandet av resandeutbytet, tillfördes från Stockholm 9 stora omnibusar samt 40 st. droskbilar. Den starka trafik, som landsvägen mellan Alsike och Knivsta sålunda fick mottaga, förmådde denna emellertid icke att bära, utan blev snart

sönderkörd, varför resandeutbytet i stället måste anordnas mellan Uppsala och Knivsta.

Först på morgonen den 10 var nedgående spåret åter i sådant skick att tåg där kunde framgå och det första tåg som passerade platsen var tåg 23. Följande dag kl. 12.15 var även det uppgående spåret trafikabelt.

3. Trafikavbrott vid Krylbo den 20 november.

På morgonen den 20 november sammanstötte på Krylbo bangård tåglok till 601 på utgång från lokstallet med det försenade tåg 4352. Härigenom blevo linjerna Krylbo—Rosshyttan och Krylbo—Hökmora spärrade. Utväxling av resande ordnades mellan Krylbo och Brovallen med bilar. Tågen 402 och 401 framfördes över Uppsala—Gävle—Ockelbo järnvägar. Fr. o. m. tåg 411 var linjen Krylbo—Rosshyttan åter trafikabel. Resande i tåg 601 befordrades med omlagt tåg 7251, vars lok och personvagn från Snyten återgått till Krylbo för att avhämta dem. Fr. o. m. tåg 602 var linjen Krylbo—Hökmora åter trafikabel.

Största antalet tåg pr dag (den 21) 356, (den 23) 380.

Antalet extratågskilometer av personförande tåg under tiden 14 december—8 januari utgjorde:

	1929—30	1930—31
För tiden 14—17 december	2,497	1,330
18—25 »	37,797	32,813
26—29 »	9,466	6,187
30 dec.—3 jan.	4,772	3,998
4—8 jan.	5,287	6,866

G. Anordningar för vissa resor, företagna på privat initiativ.

1. Vårmässa i Leipzig.

Liksom tidigare år träffades en del anstalter för att för skandinaviska besökare underlätta nedresan till vårmässan i Leipzig, som började den 2 mars.

Extratåg anordnades såväl från Stockholm som Oslo natten den 28/2—1/3. De resande överfördes från Trälleborg F med extra färja, som stod i förbindelse med extratåg från Sassnitz direkt till Leipzig. 8 st. genomgående svenska sovvagnar framfördes till Leipzig.

Å svensk sida medgavs vid resa med extratågen 25 % nedsättning i ordinarie avgiften för personbiljett i II och III klass, men icke nedsättning i snälltågs- och sovjplatsavgifter.

Å tysk sida medgavs nedsättning med 33 1/3 % för både fram- och återresan.

Resande i direkta vagnar hade att erlægga vissa platsavgifter.

1 I kl., 322 II kl. och 159 III kl. resande medföljde extratågen.

2. Vasaloppet.

I samarbete med Gävle—Dala järnvägar och Dagens Nyheter anordnades den 1—3 mars en resa från Stockholm till Mora och åter i samband med Vasaloppet. Extratåget, vari framfördes 1 Ao4, 1 ACo, 2 Co7, 1 Bo och 3 Co8, avgick från Stockholm C kl. 23.00 den 1 mars och ankom Mora kl. 8.25 den 2 mars. Återfärden skedde samma dag kl. 16.00 med ankomst till Stockholm C kl. 0.11 den 3 mars. Frukost erhöles efter framkomsten till Mora och under återfärden gjordes uppehåll i Rättvik för middag. I resan deltog omkring 360 personer.

3. Skolbarnsutbytet med Tyskland.

Det årligen återkommande utbytet av skolbarn mellan Sverige och Tyskland omfattade under 1930 625 svenska och 605 tyska skolbarn. De svenska barnen avreste från Trälleborg F med färja D natten 11—12 juni. Färden till Malmö skedde med ordinarie tåg 7, 41, 807 och 1739 och färden Malmö C—Trälleborg F dels med extratåg och dels med tåg 1949. Vid de svenska barnens återkomst medföljde de tyska barnen och resan företogs i två kontingenter. Den ena kontingenten reste Sassnitz Hafen—Trälleborg F med färja A natten den 9—10 juli och den andra med samma färja den 11—12 juli. Från Trälleborg skedde vidarefärden till Göteborg och Väst-kusten med tågen 8—42 och till stationer norr om Eslöv med extratåg. De tyska barnen återreste från Sverige med färja D natten den 7—8 augusti. De befordrades till Trälleborg i huvudsak på samma sätt som de svenska barnen vid utresan.

4. XVI. Allmänna Svenska Gymnastikfesten i Stockholm den 6—9 juni 1930.

Billighetsresor i 3 klass till gymnastikfesten i Stockholm den 6—9 juni anordnades från rikets alla delar.

Varje deltagare måste lösa ett deltagarbevis à 3: — kr. Deltagarbevisen distribuerades genom Gymnastikfestens Organisationskommitté och försåldes genom de olika gymnastikförbunden i landet. Mot uppvisande av deltagarbevis och avlämnande av dess kontrollkupong å utgångsstationen vid S. J. ägde deltagaren lösa en enkel 3 klass personbiljett därifrån till Stockholm C. Denna biljett, som försågs med 2 klipp med resgodstång, gällde tillsammans med deltagarbeviset för färd tur och retur med vissa bestämda tåg. Ett mindre antal deltagare från varje gymnastikförbund, vilka erhöilo deltagarbevis av särskilt slag, ägde dock företaga återresan med ordinarie tåg efter eget val under tiden 10—13 juni.

Följande extratåg voro anordnade för färden:

tågen 10012 Malmö C—Stockholm C den 5 juni och 10005 Stockholm C—Malmö C natten den 9—10 juni för c:a 1 140 deltagare från Skånes gymnastikförbund och från Danmark,

tågen 10014 Nässjö—Stockholm C natten den 5—6 juni och 49 Stockholm C—Nässjö natten den 9—10 juni för c:a 1 000 deltagare från Blekinge, Smålands och Östergötlands gymnastikförbund,

tågen 10016 Göteborg C—Stockholm C natten den 5—6 juni och 10003 Stockholm C—Göteborg C natten den 9—10 juni för omkring 920 deltagare från Hallands, Bohuslän-Dals och Västergötlands gymnastikförbund och

tågen 10018 Göteborg C—Stockholm C natten den 5—6 juni och 10017 Stockholm C—Göteborg C natten den 9—10 juni för omkring 760 deltagare från Lingförbundet i Göteborg.

Deltagare tillhörande Värmlands gymnastikförbund, omkring 500 personer, färdades till Stockholm med extratåg 10011 Karlstad—Laxå och vidare med ordinarie tåg 14 och 6 natten den 5—6 juni. Återresan företogs med extratåg 10013 natten den 8—9 juni till Laxå och därifrån med ordinarie tåg 5018 och 1402.

Av deltagare från Örebro läns gymnastikförbund, inalles omkr. 580 personer, reste omkring 300 med ordinarie tåg 661(603)—14 den 6 juni och de övriga till Hallsberg med ordinarie tåg 661 (603) och därifrån med extratåg 10016, anordnat Göteborg—Stockholm (se ovan).

Deltagare från de olika gymnastikförbunden i Norrland företogo nedresan med ordinarie tåg (21 och 23) men för återresan natten den 9—10 juni anordnades extratåg 10008 Stockholm C—Långsele. Vissa smärre grupper — särskilt utländska deltagare — färdades med ordinarie tåg både till och från Gymnastikfesten.

Sammanlagt omkring 5 400 personer färdades med de för deltagarna anordnade extratågen. Ett obestämt antal deltagare i festen från Upplands, Södermanlands och Östergötlands m. fl. gymnastikförbund färdades utan nedsättning med ordinarie tåg till och från Stockholm. För deltagare, som ankommo till Uppsala över Uppsala—Gävle järnväg, anordnades extratåg 483 till Stockholm på morgonen den 6 juni. Närmare bestämmelser om resorna återfinnas i orsb. 311/1930.

5. Sveriges Körförbunds 3:e allmänna sångfest i Stockholm den 12—15 juni.

I samband med denna sångfest anordnades billighetsresor i 3 klass från olika delar av landet till Stockholm.

Särskilda deltagarbevis à kr. 3: — utdistribuerades till deltagarna genom Körförbundet. Mot deltagarbevisets uppvisande och kontrollkupongens avlämnande utlämnades enkel 3 klass biljett till Stockholm. Sådan biljett, som försågs med två klipp med resgodstång, jämte deltagarbeviset berättigade till resa fram och åter. Billighetsresorna voro upplåtna endast för resande från stationer bortom Norrköping, Hallsberg resp. Krylbo. Undantagsvis medgavs emellertid att deltagare från Norrköping fingo resa mot samma avgift som deltagare från Norsholm och deltagare från Pålsboda och Vingåker för samma pris som deltagare från Laxå.

Följande extratåg voro anordnade för färden till Stockholm:
 tåg 10002 Alvesta—Stockholm C den 12 juni för omkring 450 deltagare huvudsakligen från Småland och Östergötland,
 tåg 10020 Herrljunga—Stockholm C natten den 12—13 juni för omkring 1 000 deltagare från västra Sverige och
 tåg 10007 Ånge—Stockholm C natten den 11—12 juni för omkring 400 deltagare från Norrland.

Återresan från Stockholm ägde rum efter deltagarnas eget val med ordinarie tåg under tiden 16—19 juni.

Orsb. 326/1930 innehåller de närmare bestämmelserna om resorna.

6. XXIII. Allmänna Svenska Lantbruksmötet i Stockholm den 18—23 juni 1930.

I samband med Lantbruksmötet den 18—23 juni anordnades billighetsresor i 3 klass från olika delar av landet till Stockholm.

Biljettförsäljningen till dessa resor omhänderhades i första hand av de olika länens hushållningssällskap. Överblivna biljetter försåldes fr. o. m. den 13 juni av vissa statens järnvägars stationer till allmänheten.

Visst enhetspris ungefär motsvarande enkel 3 klass personbiljett jämte två snälltågstilläggsbiljetter, fastställdes för varje hushållningssällskaps område.

Följande extratåg voro anordnade för färddeltagarna:

tågen 10006 Malmö C—Stockholm C nätterna den 18—19 och 19—20 juni och 10005 Stockholm C—Malmö C nätterna den 20—21 och 22—23 juni för deltagare från Malmöhus och Kristianstads län,

tågen 10002 Alvesta—Stockholm C den 18 juni och 10001 Stockholm C—Alvesta natten den 20—21 juni för deltagare från Blekinge, Kronobergs, Kalmar, Jönköpings och Östergötlands län,

tågen 10004 Göteborg C—Stockholm C den 18 juni och 10003 Stockholm C—Göteborg C natten den 20—21 juni för deltagare från Älvsborgs läns södra del, Skaraborgs och Örebro län,

tågen 10010 Göteborg C—Stockholm C natten den 19—20 juni och 10003 Stockholm C—Göteborg C natten den 22—23 juni för deltagare från Hallands, Göteborgs och Bohus län, Älvsborgs läns norra del och Värmlands län och

tågen 10007 Långsele—Stockholm C natten den 19—20 juni och 10008 Stockholm C—Långsele natten den 22—23 juni för deltagare från Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Extratågen sammansattes av erforderligt antal 2-axliga 3 klass personvagnar.

Resande från stationer bortom extratågens utgångsstation eller från station, där extratågen ej gjorde uppehåll, ägde använda ordinarie anslutande tåg till utgångsstationen resp. lämpligaste uppehållsstation.

Inalles c:a 3 500 personer deltog i färden. I detta antal är icke inräknat ett antal deltagare, som färdades med extratåg Uppsala—Stockholm C. Dessa deltagare ankommo till Uppsala med extratåg å Ostkustbanan och Uppsala—Gävle järnväg.

De närmare bestämmelserna om resorna återfinnas i orsb. 312/1930.

7. Svensk-tyska tegelkongressen 1930.

Omkring 160 utländska deltagare i denna kongress ankommo till Trälleborg med färja C den 20 juli. Dessa färdades Trälleborg F—Södertälje C natten den 20—21 juli med extratåg 10036 medförande 8 Ao som 2 klass sovvagnar.

Den 23 juli anordnades en exkursion för kongressdeltagarna från Stockholm C—till Heby och Sala med extratåg 10038 och åter samma dag med extratåg 10025.

Natten den 23—24 färdades deltagarna med extratåg 10027 Stockholm C—Häss-

leholm f. v. b. över Hälsingborg—Hässleholms järnvägar till Hyllinge, varifrån de den 24 juli reste med extratåg till Ekeby och vidare till Malmö.

Natten den 24—25 juli övernattade deltagarna i de använda 8 Ao-vagnarna, som framfördes under natten till Trälleborg F.

Deltagarna färdades i 2 klass hela vägen. 25 % nedsättning i ordinarie personbiljettpriset medgavs, men ingen nedsättning för snälltågstilläggs- och sovplatsbiljetter.

8. 9:de internationella aktuarietkongressen i Stockholm 1930.

Omkring 100 deltagare i denna kongress företogo en exkursion i Sverige. För resan användes 5 Ao-vagnar, som framfördes med extratåg Stockholm C—Bräcke den 21 juni och med tåg 402 Bräcke—Gällivare den 21—22 juni. Besök gjordes vid Porjus, Kiruna och Abisko, där den gemensamma resan avslutades. Sovvagnarna användes även för nattlogi i Abisko.

9. Riksskyttetävlingen i Stockholm den 27—30 juni 1930.

I Riksskyttetävlingen deltog förutom Stockholmsskyttar, omkr. 2 800 skyttar från olika delar av landet. Av dessa färdades omkring 2 100 deltagare till och från Stockholm över statens järnvägar.

Skyttar från Norrland och norra och östra Svealand reste till Stockholm med ordinarie tåg, norrlandskontingenten dock efter en bestämd resplan. För deltagare från västra Sverige, omkring 600 personer, anordnades den 26 juni tåg 10004 Göteborg—Stockholm och för deltagare från södra Sverige, omkring 670 personer, anordnades tåg 10012 samma dag Malmö—Stockholm.

Skyttarnas återresa ägde rum enligt deltagarnas fria val med ordinarie tåg, varvid dock, med undantag för närtrafiken, förelåg skyldighet att i förväg å Stockholm C anmäla, med vilket tåg återresan skulle ske.

Avgiften utgick enligt Kungl. Maj:ts medgivande med 15 öre pr zon.

Orsb. 343/1930 innehåller de närmare bestämmelser, som gällde för resorna.

10. Internationella elektriska kongressen i Stockholm och Oslo 1930.

Omkring 325 utländska deltagare i kongressen ankommo den 28 juni till Hälsingborg F på morgonen, varifrån de med extratåg medförande 12 Ao-vagnar för sittresande färdades till Göteborg. Från Göteborg anordnade Bergslagens järnvägar två extratåg till Trollhättan samma dag, medförande 20 st. S. J. Ao-vagnar. Deltagarna avreste på kvällen från Trollhättan över Göteborg till Stockholm, dit de två extratågen anlände på morgonen den 29 juni.

360 kongressdeltagare reste den 1 juni med extratåg från Stockholm C till Södertälje S och Hagalund för att bese därvarande transformatorstationer.

Kongressdeltagarna reste till Oslo över Charlottenberg natten den 5—6 juli med två extratåg.

Extratågen för kongressen framfördes avgiftsfritt.

Ett 20-tal utländska deltagare företogo efter kongressens slut under tiden 13—18 juli en exkursion i Sverige med besök i Abisko, Kiruna, Porjus och Gällivare.

11. Svenska Sångarförbundets 5:te allmänna sångarfest i Stockholm den 5—6 juli.

På framställning av Svenska Sångarförbundet anordnades billighetsresor i 3 klass för deltagare i sångarfesten från stationer bortom Norrköping, Hallsberg och Krylbo. Därvid medgavs färd till Stockholm och åter för enkelt biljettpris mot lösen av deltagarbevis à kr. 3:—, som utdistribuerades till deltagarna genom Svenska Sångarförbundet.

För färden till Stockholm anordnades följande extratåg:
 tåg 10006 Älmhult—Stockholm C natten den 4—5 juli för omkring 800 deltagare från Skåne, Småland och Östergötland,
 tåg 10010 Göteborg C—Stockholm C natten den 4—5 juli för omkring 550 deltagare från stationer söder om Laxå,

tåg 10015—10030 Kristinehamn—Stockholm C natten den 4—5 juli för omkring 600 deltagare från Värmland och Närke, och

tåg 10009 Långsele—Stockholm S för omkring 825 deltagare från Norrland.

Deltagare från stationer bortom extratågens utgångsstationer fingo färdas till utgångsstation med anslutande ordinarie tåg.

Vissa mindre grupper färdades dessutom med ordinarie tåg till Stockholm.

Återfärden från Stockholm ägde rum med ordinarie tåg under tiden 7—10 juli, varvid anbefalldes skyldighet att anmäla tåglägenhet för återresan vid Stockholm C dagen före avresan. Särskilt extratåg för återresan anordnades Stockholm C—Långsele natten den 10—11 juli (tåg 66—10008) på grund av det stora antalet återresande deltagare till Norrland denna natt.

Bestämmelserna om resorna återfinnas i orsb. 354/30.

12. Övriga resor.

På framställningar av föreningar e. d. eller enskilda anordnades ytterligare ett flertal resor till Stockholm och till andra delar av landet.

H. Propagandaresor.

1. Resor anordnade i samarbete med Svenska Turistföreningen.

a) Svenska Turistföreningens vintersportresa till Jämtland och Härjedalen.

Resan, som liksom tidigare år var upplåten för deltagare från Stockholm, Göteborg och Skåne, anordnades den 8—17 mars. Extratåg 66 framfördes för deltagarna Stockholm C—Storlien natten den 8—9 mars och extratåg 65/23 Storlien—Stockholm C natten den 16—17 mars, medförande 6 Ao, 3 Co7 och 2 Co11. I resan deltog från Stockholm 214, från Göteborg 43 och från Skåne 69 personer, vilket innebär en ökning från föregående år med 85 personer.

En mindre grupp av deltagarna, omkring 20 personer, reste till Röjan f. v. b. med postdilignslinjer till vissa sport- och rekreationsplatser i västra Härjedalen. Detta var första gången som en dylik turistresa leddes till Härjedalen.

b) Tåghemsresorna till Jämtland.

Under tiden den 27 juni—22 augusti anordnades tåghemsresor för skolungdom och vuxna. Sammanlagt 931 personer deltog i dessa resor, varav 578 skolungdom och deras ledare och 353 vuxna. Samtliga resor voro fulltecknade. Anordningarna voro i stort sett lika som vid föregående års tåghemsresor. Under den varmaste tiden av sommaren ställdes en kylvagn (litt. H) till förfogande för förvaring av matvaror. Bestämmelserna om tåghemsresorna återfinnas i orsb. 323/1930.

c) Gruppresor till Lappland och Jämtland.

Under 1930 anordnades liksom föregående år under sommaren i samarbete med Svenska Turistföreningen sällskapsresor till Lappland och Jämtland. I sällskapsresorna till Lappland deltog 88 personer (71 i 2 klass och 17 i 3 klass) och i sällskapsresorna till Jämtland 39 personer (29 i 2 klass och 10 i 3 klass), alltså sammanlagt 127 personer.

2. Resa, anordnad i samarbete med Svenska Turistföreningen, föreningen för skidlöpnigens främjande m. fl.

Skolungdomens fjällfärd till Jämtland och Abisko påsken 1930.

De vanliga förberedelserna vidtoges för fjällfärden, avsedd att äga rum den 16—23 april. Organisationskommittén meddelade emellertid den 10 april, att färden på grund av den dåliga snötillgången i Jämtlands fjälltrakter måste inställas. En fjällfärd för skolungdom, ehuru av mindre omfattning, kunde dock anordnas med omkring 400 deltagare från olika skolor i landet.

Uppresan till Jämtland ägde rum med extratåg 66 Stockholm C—Storlien natten den 16—17 april och med därtill anslutande ordinarie tåg. Tåg 66 medförde även vagnar för andra resande. Nedresan från Jämtland skedde den 22—23 april med tågen 2301—21 eller 23.

Förläggning för deltagarna hade ordnats på följande platser:

Undersåker	23 personer
Enafors	60 »
Visjön	24 »
Storlien	289 »

I Storlien upplätos 3 Co6 och 2 Ao4 till nattlogi åt deltagare i färden.

3. Resor anordnade i samarbete med andra Turistföreningar.

För- och eftersäsongsresor.

Vinterförsäsongsresor till Jämtland anordnades under tiden 5 januari—23 februari på samma sätt som tidigare år. I dessa vinterförsäsongsresor deltog 2 198 personer. Detta innebär en ökning från närmaste föregående år med icke mindre än 940 personer.

Under samma tid anordnades efter framställning av Sollefteå Turistförening även vinterförsäsongsresor till Sollefteå. Dessa resor vunno emellertid ringa tillslutning.

Sommareftersäsongsresor anordnades fr. o. m. den 12 augusti till Jämtland, Bohuslän och Halland. Antalet deltagare uppgick till 1 165 personer.

Antalet deltagare i för- och eftersäsongsresorerna utgjorde sålunda inalles 3 396 personer.

4. Billighetsresor till Stockholmsutställningen.

Statens järnvägar anordnade i samarbete med tidningar, lokala turistföreningar och enskilda järnvägar under senare delen av sommaren — efter den 15 juli — ett flertal billighetsresor till Stockholmsutställningen. För dessa resor gällde vissa gemensamma bestämmelser. Bl. a. var bestämt, att biljetter skulle lösas för minst 320 3 klass sittresande, att resan till Stockholm skedde gemensamt med extratåg och att återresan fick äga rum efter deltagarnas eget val med dag- eller nattåg tidigast tredje och senast tionde dagen efter ankomsten till Stockholm. Avgiften för färd fram och åter utgick med ett belopp motsvarande enkelt biljettpris, vartill kom avgift för snälltågstilläggsbiljett och sovvagnsbiljett till fullt pris jämte en expeditonsavgift av kr. 1:—. Sistnämnda avgift tillföll arrangören såsom ersättning för reklamkostnader o. d.

Dessa resor anordnades i allmänhet så, att ankomsten till Stockholm skedde på lördagsmorgonen med återresa tidigast följande måndag, varigenom man undvek att binda personvagnsparken för billighetsresor under söndagsdygnet.

I vissa fall voro billighetsresorna upplätta även för resande i 2 klass varvid även 2 klass sovvagn i enstaka fall medfördes i de för resorna upplätta tågen.

Här nedan lämnas en sammanställning över dessa resor.

	Arrangör	Dag för resan till Stockholm	Anordnade extratåg för resan till Stockholm	Ungefärligt antal deltagare
1	Kalmarjärnvägarna och tidningen Barometern, Kalmar	17—18 juli	10006 Nässjö—Stockholm C.....	400
2	Nya Vermlandstidningen, Karlstad	18 »	10019—10032 Karlstad—Stockholm C	300
3	Tidningen Socialdemokraten, Stockholm, och Ny Tid, Göteborg.....	18—19 »	10010 Göteborg—Stockholm.....	600
4	Tidningen Arbetet, Malmö...	18—19 »	10006 Malmö—Stockholm C ...	850
5	Jämtlandsläns Turistförening	23—24 »	{ 65 Östersund—Bräcke och 10007 Bräcke—Stockholm C	} 350
6	Växjö-järnvägarna	25—26 »	{ 10046 Alvesta—Katrineholm, 10010 Katrineholm—Stockholm	
7	De Ferslewske Blade, Köbenhavn	2—3 aug.	10036 Malmö F—Stockholm C...	500
8	Danska tidningen Politiken, Köbenhavn.....	9—10 »	10036 Malmö F—Stockholm C...	300
9	Hälsingborgs-Posten, Hälsingborg.....	15—16 »	10030 Eslöv—Stockholm C	} 300
10	Växjö-järnvägarna	15—16 »		
11	Hälsinglands turistförening, sektion för Ljusnans och Voxnans ådalar.....	21 »	{ ord. tåg 411 Bollnäs—Uppsala » » 457 Uppsala—Stockholm	350
12	Falu länsstidning, Falun	22 »	10009 Krylbo—Stockholm C ...	360
13	De Ferslewske Blade, Köbenhavn	6—7 sept.	10036 Malmö—Stockholm C ...	} 250
14	Skånes Turistförening o. Sydsvenska Dagbladet Snällposten, Malmö			
15	Tidens Tegn, Oslo	13—14 »	Charlottenberg—Stockholm C ...	375
16	Skånes Trädgårdsförening ...	18—19 »	10036 Malmö—Stockholm C ...	450
17	Kalmarjärnvägarna	22—23 »	10014 Nässjö—Stockholm C ...	470
18	Göteborgs-Posten	27 »	54 Göteborg—Stockholm C.....	765

Trafikavdelningen

Startsidan